Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0104

Global Gateway -strategian aiemmat vaikutukset ja tuleva suunta

Euroopan parlamentin päätöslauselma 26. maaliskuuta 2026 Global Gateway -strategian aiemmista vaikutuksista ja tulevasta suunnasta (2025/2073(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja erityisesti sen 208 artiklan sekä 322 artiklan 1 kohdan,

– ottaa huomioon 30. kesäkuuta 2017 annetun neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien, Euroopan parlamentin ja komission yhteisen julkilausuman ”Uusi kehityspolitiikkaa koskeva eurooppalainen konsensus – Meidän maailmamme, meidän ihmisarvomme, meidän tulevaisuutemme”[1],

– ottaa huomioon neuvoston ja komission hyväksymät humanitaarista apua koskevan eurooppalaisen konsensuksen sekä humanitaarisen avun, kehityksen ja rauhan muodostaman kokonaisuuden,

– ottaa huomioon naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta 9. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/947[2] (NDICI – Globaali Eurooppa -asetus),

---

1 EUVL C 210, 30.6.2017, s. 1.
2 EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

– ottaa huomioon liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA III) perustamisesta 15. syyskuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1529[3],

– ottaa huomioon 25. marraskuuta 2020 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”Sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskeva kolmas EU:n toimintasuunnitelma (GAP III) – Kunnianhimoinen ohjelma sukupuolten tasa-arvon ja naisten vaikutusvallan lisäämiseksi EU:n ulkoisissa toimissa” (JOIN(2020)0017),

– ottaa huomioon 16. syyskuuta 2021 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon EU:n yhteistyöstrategiasta indopasifisella alueella (JOIN(2021)0024),

– ottaa huomioon 1. joulukuuta 2021 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”Global Gateway” (JOIN(2021)0030),

– ottaa huomioon 2. lokakuuta 2024 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”Kohti kestäviä kansainvälisiä kumppanuuksia Team Europe -hengessä” (JOIN(2024)0025),

– ottaa huomioon ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman vuosiksi 2020–2024,

– ottaa huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja sen merkityksen osallistavalle, kestävälle ja tasapuoliselle talouskehitykselle,

– ottaa huomioon EU:n globaalin terveysstrategian,

– ottaa huomioon Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta 26. heinäkuuta 2010 annetun neuvoston päätöksen[4],

– ottaa huomioon 28. lokakuuta 2022 annetun neuvoston ilmoituksen Global Gateway -strategian hallintoa koskevista työjärjestelyistä,

– ottaa huomioon 21. kesäkuuta 2024 annetut neuvoston päätelmät NDICI – Globaali Eurooppa -välineen väliarvioinnista ja 21. marraskuuta 2023 annetut neuvoston päätelmät Team Europe -lähestymistavasta,

---

3 EUVL L 330, 20.9.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.

4 EUVL L 201, 3.8.2010, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj.

– ottaa huomioon 20. lokakuuta 2025 annetut neuvoston päätelmät indopasifista aluetta koskevan EU:n yhteistyöstrategian täytäntöönpanosta,

– ottaa huomioon 16. heinäkuuta 2025 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Globaali Eurooppa -välineen perustamisesta (COM(2025)0551),

– ottaa huomioon 12. joulukuuta 2024 annetun Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunnon 03/2024, joka on ulkosuhdetoimien takuujärjestelyä koskevan komission arvioinnin oheisasiakirja,

– ottaa huomioon 16. syyskuuta 2025 annetun Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 17/2025 ”Kauppaa tukeva EU:n kehitysapu vähiten kehittyneille maille: Tarpeisiin puututaan – mutta EU-rahoitus jää jälkeen vuoden 2030 tavoitteesta”,

– ottaa huomioon vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen (vammaisyleissopimus), joka tuli EU:n osalta voimaan 26. marraskuuta 2009 annetulla neuvoston päätöksellä 2010/48/EY 22. tammikuuta 2011,

– ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen huippukokouksessa New Yorkissa 25. syyskuuta 2015 hyväksytyn YK:n päätöslauselman 70/1 ”Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development” (Agenda 2030), jossa vahvistettiin kestävän kehityksen tavoitteet,

– ottaa huomioon 12. joulukuuta 2015 ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen mukaisesti hyväksytyn Pariisin sopimuksen ja erityisesti sen määräykset, jotka koskevat sopeutumista, häiriönsietokykyä ja haavoittuvimpien maiden tukemista,

– ottaa huomioon Dohassa 4.–6. marraskuuta 2025 järjestetyn toisen sosiaalisen kehityksen huippukokouksen päätelmät, joissa vahvistettiin sosiaalisen kehityksen, kaikkia koskevan sosiaalisen suojelun ja köyhyyden ja eriarvoisuuden torjunnan keskeinen merkitys kestävän kehityksen olennaisina pilareina,

– ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen yhteistyökehyksen, joka on ensisijainen kansallisen tason suunnittelu- ja täytäntöönpanoväline YK:n kehitystoimia varten,

– ottaa huomioon Addis Abebassa, Etiopiassa 13.–16. heinäkuuta 2015 pidetyssä kolmannessa kehitysrahoituskonferenssissa hyväksytyn kehitysrahoitusta koskevan Addis Abeban toimintasuunnitelman sekä Sevillassa, Espanjassa 30. kesäkuuta–3. heinäkuuta 2025 pidetyssä neljännessä kehitysrahoituskonferenssissa hyväksytyn Sevillan sitoumusta koskevan päätösasiakirjan,

– ottaa huomioon 20. marraskuuta 2025 allekirjoitetun luonnoksen EU:n ja Etelä-Afrikan tasavallan väliseksi yhteisymmärryspöytäkirjaksi puhtaan kaupan ja puhtaiden investointien kumppanuudesta,

– ottaa huomioon 20. marraskuuta 2025 allekirjoitetun EU:n ja Etelä-Afrikan tasavallan yhteisymmärryspöytäkirjan mineraalien ja metallien kestäviä arvoketjuja koskevan strategisen kumppanuuden perustamisesta,

– ottaa huomioon 21. tammikuuta 2021 antamansa päätöslauselman EU:n ja Aasian yhteyksistä[5],

– ottaa huomioon 24. marraskuuta 2022 antamansa päätöslauselman kehitysrahoituksen tulevasta eurooppalaisesta rahoitusrakenteesta[6],

– ottaa huomioon 12. joulukuuta 2023 antamansa päätöslauselman naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa täytäntöönpanosta[7],

– ottaa huomioon 17. tammikuuta 2024 antamansa päätöslauselman Kiinan vaikuttamisesta Euroopan unionin kriittiseen infrastruktuuriin aiheutuvista vaikutuksista turvallisuuteen ja puolustukseen[8],

– ottaa huomioon 17. tammikuuta 2024 antamansa päätöslauselman kattavan eurooppalaisen satamastrategian laatimisesta[9],

– ottaa huomioon 2. huhtikuuta 2025 antamansa päätöslauselman yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan täytäntöönpanosta – vuosikertomus 2024[10],

– ottaa huomioon 2. huhtikuuta 2025 antamansa päätöslauselman ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla – vuosikertomus 2024[11],

---

5 EUVL C 456, 10.11.2021, s. 117.
6 EUVL C 167, 11.5.2023, s. 57.
7 EUVL C, C/2024/4163, 2.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4163/oj.
8 EUVL C, C/2024/5719, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5719/oj.
9 EUVL C, C/2024/5716, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5716/oj.
10 EUVL C, C/2025/4388, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4388/oj.
11 EUVL C, C/2025/4390, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4390/oj.

– ottaa huomioon 6. toukokuuta 2025 antamansa päätöslauselman Euroopan investointipankin rahoitustoiminnan valvonnasta – vuosikertomus 2023[12],

– ottaa huomioon 7. toukokuuta 2025 tekemänsä päätöksen vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023, pääluokka III – Komissio, toimeenpanovirastot ja yhdeksäs, kymmenes ja yhdestoista Euroopan kehitysrahasto[13],

– ottaa huomioon 9. heinäkuuta 2025 antamansa päätöslauselman kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanosta ja tuloksista valmistauduttaessa vuoden 2025 korkean tason poliittiseen foorumiin[14],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan ja kehitysvaliokunnan työjärjestyksen 59 artiklan mukaisen yhteiskäsittelyn,

– ottaa huomioon kansainvälisen kaupan valiokunnan lausunnon,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan ja kehitysvaliokunnan mietinnön (A10-0045/2026),

A. ottaa huomioon, että Global Gateway -strategia perustettiin 1. joulukuuta 2021 ja siitä on tarkoitus tulla kestäviä yhteyksiä ja maailmanlaajuisia investointeja koskeva unionin lippulaivakehys ja vaihtoehto Kiinan uusi silkkitie -aloitteelle; toteaa, että sen on tarkoitus vastata kansainvälisen yhteisön laajempaa tavoitetta lisätä yksityisen sektorin osallistumista, jotta kehitysrahoitusta voidaan kasvattaa ”miljardeista biljooniin” ja rahoittaa kestävän kehityksen tavoitteiden kalleimmat osat; ottaa huomioon, että se ei itsessään ole väline eikä asetus vaan strategia ja poliittinen aloite; ottaa huomioon, että oikeudellisen kehyksensä ja rahoituksensa osalta Global Gateway -strategia perustuu EU:n ulkoisen toiminnan rahoitusrakenteeseen, etenkin EU:n kehitysyhteistyöpolitiikkaan ja sen määrärahoihin ja erityisesti NDICI – Globaali Eurooppa -välineeseen;

B. ottaa huomioon, että geopoliittisen kilpailun ja epävarmuuden lisääntyessä Global Gateway -strategialla voidaan – jos sitä sovelletaan ja siitä tiedotetaan asianmukaisesti – lisätä EU:n geopoliittista painoarvoa ja näkyvyyttä maailmanlaajuisesti edistämällä älykkäitä, puhtaita ja turvallisia yhteyksiä EU:n ja sen kumppaneiden välillä digitaaliteknologian, energian ja liikenteen aloilla ja vahvistamalla terveydenhuolto-, koulutus- ja

---

12 EUVL C, C/2026/574, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/574/oj.
13 Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2025)0077.
14 Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2025)0159.

tutkimusjärjestelmien välisiä synergioita kaikkialla maailmassa Agenda 2030 -toimintaohjelman ja sen kestävän kehityksen tavoitteiden puitteissa sekä palauttamalla Euroopan teollisuuden kilpailukyvyn, vähentämällä sen riippuvuuksia kriittisillä aloilla ja toimimalla vastapainona Kiinan kasvavalle vaikutusvallalle;

C. ottaa huomioon, että EU:n syrjäisimmät alueet ja merentakaiset maat ja alueet sijaitsevat lähellä Global Gateway -hankkeiden kehittämisen kannalta strategisia alueita; ottaa huomioon, että näiden alueiden kehitys vaikuttaa myönteisesti syrjäisimpien alueiden ja merentakaisten maiden ja alueiden turvallisuuteen ja vaurauteen;

D. katsoo, että Global Gateway -strategian puitteissa myönnettävä EU:n rahoitus ei saa hyödyttää yhteisöjä, jotka heikentävät Euroopan turvallisuutta ja taloudellisia etuja ja joita ovat muun muassa EU:n pakotteiden kohteena olevat yritykset, systeemisten kilpailijoiden valtio-omisteiset tai valtion määräysvallassa olevat yritykset ja toimijat, jotka osallistuvat sanktioiden kiertämiseen, kaksikäyttötuotteiden siirtämiseen Venäjälle tai muuhun vihamieliseen toimintaan; katsoo, että Global Gateway -hankkeisiin osallistumisen edellytyksenä olisi oltava EU:n rajoittavien toimenpiteiden noudattaminen kaikilta osin ja uskottavat toimet niiden kiertämisen estämiseksi;

E. ottaa huomioon, että geopoliittinen vaikutusvalta ja kyky solmia molempia osapuolia hyödyttäviä pitkäaikaisia kumppanuuksia riippuvat suurelta osin taloudellisesta vahvuudesta, markkinoille pääsystä ja institutionaalisista valmiuksista sekä yhteisesti sovituista etenemissuunnitelmista; katsoo, että Global Gateway -kumppanuuksien ja -investointien olisi perustuttava vastavuoroisuuteen ja osoitettavissa oleviin, konkreettisiin molemminpuolisiin hyötyihin ja etuihin; katsoo, että kehitys avunantajan ja vastaanottajan välisistä suhteista molempia osapuolia hyödyttäviksi investointikumppanuuksiksi edellyttää uusia ratkaisuja, jotka on mukautettu kunkin tilanteen olosuhteita vastaaviksi;

F. ottaa huomioon, että digitaali- ja energia-alan ja toimitusketjujen keskinäisistä riippuvuuksista seuraa EU:lle sekä mahdollisuuksia että haavoittuvuuksia; katsoo, että yksityisen sektorin tosiasiallinen osallistuminen ja hankkeiden toteuttaminen, riittävä rahoitus ja vahva koordinointi kumppaneiden, kuten kansalaisyhteiskunnan, kanssa lisäävät EU:n uskottavuutta maailmanlaajuisena toimijana;

G. pitää EU:n edun mukaisena edistää sosiaalista, taloudellista, inhimillistä ja ympäristöön liittyvää kehitystä esimerkiksi kansalaisyhteiskunnan kanssa solmittavien kumppanuuksien, tiiviimmän diplomatian ja yritysyhteistyön avulla;

H. ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 208 artiklan mukaisesti EU:n kehitysyhteistyön ensisijaisena tavoitteena on köyhyyden vähentäminen ja pitkällä aikavälillä sen poistaminen, mikä edellyttää

investointeja muun muassa koulutukseen, työpaikkojen luomiseen, terveydenhuoltoon ja sosiaaliseen suojeluun ja yhteistyötä näillä aloilla, jotta voidaan varmistaa Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttaminen ja samalla suojella ja edistää EU:n geopoliittisia etuja;

I. ottaa huomioon, että NDICI – Globaali Eurooppa -välineessä on selkeästi määritelty inhimillisen kehityksen, sukupuolten tasa-arvon ja ilmastotoimien määrälliset tavoitteet; ottaa huomioon, että Global Gateway -strategiassa sitoudutaan noudattamaan tiukimpia ihmisoikeuksia sekä sosiaalisia ja työntekijöiden oikeuksia ja avoimuutta koskevia normeja ja luomaan riippuvuuksien sijaan yhdenvertaisia kumppanuuksia ja tarjoamaan demokraattinen investointiohjelma;

J. katsoo, että kestävät, arvoihin perustuvat investoinnit kumppanimaihin edistävät maailmanlaajuista vakautta ja turvallisuutta; ottaa huomioon, että 23 prosenttia maailman väestöstä elää epävakaissa olosuhteissa; katsoo, että jatkossakin on EU:n strategisen edun mukaista käyttää erityisvälineitä hauraissa ja konflikteista kärsivissä valtioissa toimimiseen muun muassa Global Gateway -strategian kautta; katsoo, että tällaisissa maissa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet ja infrastruktuurihankkeet voivat onnistua ja niillä voi olla merkittävä myönteinen vaikutus, jos ne suunnitellaan asianmukaisesti;

K. ottaa huomioon, että kestävän kehityksen tavoitteisiin liittyvä investointivaje kehitysmaissa on tällä hetkellä neljä biljoonaa dollaria vuodessa; toteaa, että yksityisen sektorin sitoutuminen kestävän kehityksen tavoitteisiin tarjoaa mahdollisuuden lisätä kehitystoimien laajuutta ja kestävyyttä, sillä sen avulla luodaan ihmisarvoisia työpaikkoja, edistetään talouskasvua ja poistetaan köyhyyttä;

L. ottaa huomioon, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet käyttämään 0,7 prosenttia bruttokansantulostaan viralliseen kehitysapuun, jonka tarkoituksena on edistää kehitysmaiden taloudellista kehitystä ja hyvinvointia; katsoo, että geopoliittiset näkökohdat eivät saa syrjäyttää kehitysyhteistyön tuloksellisuuden periaatteita eivätkä vääristää kumppanimaiden painopisteitä;

M. katsoo, että kestäviä tuloksia ei saada aikaan ilman, että kumppanimaat sitoutuvat vahvistamaan demokratiakehitystä pitkäjänteisesti;

N. ottaa huomioon, että Global Gateway -strategian onnistuminen perustuu Team Europe -lähestymistapaan, jonka avulla on kolmen viime vuoden ajan pyritty osoittamaan omavastuullisuutta, sitoutumista ja yksituumaisempaa EU:ta maailmassa; ottaa huomioon, että Team Europe -konseptissa voitaisiin edelleen parantaa yhteistä ohjelmasuunnittelua, hankesuunnittelua, hallintotapaa, päätöksentekoa ja sidosryhmien osallistamista;

O. ottaa huomioon, että jotkin Global Gateway -lippulaivahankkeet on jo yksilöity G7-maiden maailmanlaajuisen infrastruktuuri- ja investointikumppanuuden painopisteiksi;

P. ottaa huomioon, että jotkin jäsenvaltiot ovat laatineet kansallisia kumppanuussuunnitelmia; toteaa, että jäsenvaltioita kannustetaan jakamaan parhaita käytäntöjä;

Q. ottaa huomioon, että parlamentti on ilmaissut tyytyväisyytensä Global Gateway -strategiaan EU:n yhteisenä vastauksena maailmanlaajuisiin haasteisiin mutta tuonut esiin myös sen hallintotapaan liittyviä puutteita, kuten kumppanimaiden painopisteisiin mukautuminen, vaikutus, sidosryhmien osallistuminen ja avoimuus, sekä lippulaivahankkeiden vaikutuksia koskevan säännöllisen raportoinnin puuttuminen; ottaa huomioon, että Global Gateway -strategian päätöksentekoprosessista ei säädetä lainsäädännössä vaan sitä säännellään komission sisäisillä menettelyillä ja neuvoston päätöksillä;

R. katsoo, että parlamentin olisi käytettävä demokraattisen valvontaroolinsa tarjoamaa vaikutusvaltaa kattavasti Global Gateway -strategian toimintaperiaatteiden ja hallinnon osalta sekä varmistettaessa vastuuvelvollisuus hankkeiden arvioinnissa;

S. katsoo, että nykyisen Global Gateway -strategian mukaan edunsaajamaiden vaaleilla valitut elimet, kuten parlamentit, sekä kansalaisyhteiskunta ja riippumattomat asiantuntijat, eivät osallistu aktiivisesti päätöksentekoon tai seurantaan ja vastuuvelvollisuuden varmistamiseen;

T. ottaa huomioon, että Global Gateway -hankkeista on julkisesti saatavilla vain vähän tietoja;

U. katsoo, että tavoitteet ja paremmat seuranta- ja arviointivälineet voisivat auttaa arvioimaan hankkeiden vaikutusta kehitystavoitteisiin ja estää haitallisia vaikutuksia vastaanottajamaissa;

Tilannekatsaus, strategiset tavoitteet ja visio

1. muistuttaa, että Global Gateway -aloite on strateginen geopoliittinen konsepti, jossa yhdistyvät ulko-, talous- ja kehitysyhteistyöpolitiikka, mukaan lukien EU:n sitoutuminen ilmastonsuojeluun ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, digitalisaatioon sekä terveydenhuolto-, tutkimus-, koulutus- ja liikennealaan, ja että sen tavoitteena on luoda pitkän aikavälin strategisia ja molempia osapuolia hyödyttäviä kumppanuuksia erityisesti kestävien toimitusketjujen ja häiriönsietokyvyn rakentamiseksi ja turvaamiseksi sekä EU:ssa että kumppanimaissa etenkin lisäämällä yksityisen sektorin osallistumista; korostaa, että Global Gateway -aloitteesta olisi tultava pitkän aikavälin strategia, joka perustuu koko hallinnon kattavaan malliin; suhtautuu tältä osin myönteisesti siihen, että avunantaja–vastaanottaja-ajattelutavasta siirrytään

tasavertaisiin kumppanuuksiin; korostaa, että painopisteen olisi oltava laadukkaaseen infrastruktuuriin tehtävissä älykkäissä investoinneissa, joissa noudatetaan tiukkoja sosiaali- ja ympäristönormeja ja jotka ovat EU:n etujen ja arvojen, kuten oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien sekä asiaankuuluvien kansainvälisten normien ja standardien mukaisia; painottaa, että koordinointi kansainvälisten instituutioiden kanssa, yksityisen sektorin osallistuminen ja räätälöity strateginen viestintä, myös vastaanottajamaissa, ovat olennaisen tärkeitä, jotta väline saavuttaa halutun laajuuden;

2. korostaa, että uudet geostrategiset haasteet, kuten meneillään oleva Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan sekä Kiinan ja Venäjän kasvava vaikutusvalta ja itsetietoisuus, Yhdysvaltojen kehitysyhteistyöviraston (USAID) lakkauttaminen ja viralliseen kehitysapuun myös monissa EU:n jäsenvaltioissa tehtävät yhä suuremmat leikkaukset ovat luoneet merkittäviä rahoitusvajeita keskeisten julkisten palvelujen tarjontaan; painottaa, että EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan ja kehitysalan toimijoiden on käytettävä niukkoja resursseja paremmin ja koordinoitava paremmin toimiaan, jotta voidaan lisätä vipuvaikutusta, EU:n läsnäoloa, vaikutusvaltaa ja näkyvyyttä maailmanlaajuisesti molempia osapuolia hyödyttävien investointien avulla, edistää kestävää ja osallistavaa kasvua kumppanimaissa, parantaa tasa-arvoa ja toimeentuloa paikallisyhteisöissä ja edistyä kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa;

3. katsoo, että Global Gateway -strategialla voidaan tukea, helpottaa ja vahvistaa kaikkialla maailmassa kestäviä eurooppalaisia investointeja, jotka tarjoavat kumppanimaille mahdollisuuden kehittää teollisuuttaan ja luoda lisäarvoa ja ihmisarvoisia paikallisia työpaikkoja ja antavat näille maille pääsyn EU:n johtaville markkinoille; korostaa, että EU:n Global Gateway -strategian puitteissa tarjoamat pitkän aikavälin kumppanuudet voivat olla kumppanimaille aito vaihtoehto niiden kehitys- ja taloustavoitteiden osalta ja samalla niillä voidaan edistää EU:n yleisiä tavoitteita, jotka koskevat kilpailukykyä, häiriönsietokykyä, monipuolistamista ja strategista riippumattomuutta sekä yhteisesti sovittujen kansainvälisten tavoitteiden saavuttamista;

4. panee merkille komission puheenjohtajan poliittisen tahdon laajentaa Global Gateway -strategiaa vaalikaudella 2024–2029; panee merkille, että neuvosto on hyväksynyt vuodesta 2022 lähtien yli 250 lippulaivahanketta; panee lisäksi merkille, että komission mukaan vuoden 2024 loppuun mennessä oli otettu käyttöön 306 miljardia euroa; pitää valitettavana, että rahoituksen tuloksia ja sitä, miten 306 miljardin euron määrään on päästy, ei ole esitetty selkeästi ja avoimesti;

5. huomauttaa, että hankkeiden valinnassa on noudatettu liian keskitettyä ylhäältä alaspäin suuntautuvaa lähestymistapaa, johon

sidosryhmät eivät ole päässeet osallistumaan riittävästi; toteaa, että Global Gateway -hankkeiden konsepti ja kriteerit ovat jääneet epäselviksi sekä jäsenvaltioille että kumppanimaille; pitää tärkeänä suosia mallia, jossa kumppanimaiden kysyntä sovitetaan yhteen eurooppalaisten yritysten tarjonnan kanssa EU:n ulko-, talous- ja kehitystavoitteiden ja kansainvälisten sitoumusten, etenkin Agenda 2030 -toimintaohjelman ja Pariisin sopimuksen, mukaisesti;

6. panee merkille, että Global Gateway -strategia pohjautuu NDICI – Globaali Eurooppa -asetukseen; panee lisäksi merkille komission ehdotuksen uudeksi Globaali Eurooppa -välineeksi ja toteaa, että siinä ei käytetty hyväksi tilaisuutta ottaa mukaan Global Gateway -strategian sisältöä koskevia kodifioitavia säännöksiä; toteaa olevansa lainsäätäjänä halukas esittämään selventäviä ehdotuksia;

7. korostaa, että Global Gateway -strategia on jatkossakin yhdistettävä EU:n kehitysyhteistyön ensisijaiseen tavoitteeseen, joka on köyhyyden vähentäminen ja pitkällä aikavälillä sen poistaminen;

8. pitää olennaisen tärkeänä varmistaa tasapaino virallisen ja muun kuin virallisen kehitysavun välillä ja kehottaa samalla komissiota tehostamaan koordinointia muiden kuin kehitysvälineiden ja -politiikkojen kanssa; pyytää komissiota ilmoittamaan, ovatko Global Gateway -hankkeet virallisen kehitysavun kriteereiden mukaisia;

9. kehottaa komissiota laatimaan selkeitä ja avoimia menetelmiä, joilla voidaan arvioida sellaisten EU:n virallisesta kehitysavusta rahoitettujen Global Gateway -toimien kehitysvaikutusta, joihin osallistuu yksityisen sektorin toimijoita, sekä niiden tukikelpoisuutta Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön kehitysapukomitean kriteerien perusteella; korostaa, että tällaisia menetelmiä olisi täydennettävä strategisen merkityksen arvioinneilla, joissa otetaan huomioon luotettavat yhteydet ja samanmielisyys, häiriönsietokyky ja hankkeiden pitkän aikavälin kestävyys, ja kehottaa raportoimaan parlamentille säännöllisesti tavalla, jossa otetaan huomioon sekä Global Gateway -strategian kehitystavoitteet että geopoliittiset tavoitteet;

10. korostaa, että on tärkeää seurata ja arvioida järjestelmällisemmin Global Gateway -hankkeiden vaikutusta, jotta voidaan lisätä aloitteen vastuuvelvollisuutta, avoimuutta ja vaikuttavuutta;

11. korostaa, että investoinnit naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen ja sosiaaliseen pääomaan eivät ainoastaan vastaa EU:n arvoja vaan ovat myös taloudellisesti kannattavia; painottaa, että Global Gateway -strategian ohjelmasuunnittelussa on tärkeää soveltaa sukupuolitietoista lähestymistapaa sen varmistamiseksi, että investoinneilla edistetään sukupuolten tasa-arvoa;

12. pitää valitettavana, että NDICI – Globaali Eurooppa -asetuksen 12 artiklan 2 kohdassa säädettyä komission ja jäsenvaltioiden yhteisen ohjelmasuunnittelun ja täytäntöönpanon ensisijaisuutta ei

ole sovellettu onnistuneesti vaan se on korvattu löyhemmällä Team Europe -yhteistyöllä; pyytää, että tämä yhteisen ohjelmasuunnittelun pakollisuus sisällytetään tulevaan Globaali Eurooppa -välineeseen ja pannaan asianmukaisesti täytäntöön, kuten Global Gateway -strategian sidosryhmät ovat jatkuvasti pyytäneet;

13. kehottaa jäsenvaltioita tekemään kattavan arvioinnin Team Europe -kehyksestä ja Team Europe -aloitteista ja tiedottamaan niiden tämänhetkisestä edistymisestä, mukana olevista toimijoista, rahoituksesta ja tärkeimmistä kehitystuloksista;

Global Gateway -strategian geopoliittinen merkitys

14. kehottaa EU:ta vahvistamaan strategista asemaansa, kumppanuuksiaan ja maailmanlaajuista uskottavuuttaan tarjoamalla kilpaileville malleille ja infrastruktuurialoitteille Global Gateway -strategian kautta kestävän, avoimen ja demokraattisen vaihtoehdon, joka on EU:n perusarvojen mukainen; kehottaa lisäksi komissiota edistämään Global Gateway -strategiaa vaikuttavasti ja nopeasti kestävänä vaihtoehtona Kiinan ja Venäjän kaltaisten kilpailijoiden aggressiivisille aloitteille, joista annetulla tuella on usein osoitettu olevan pitkällä aikavälillä vakavia kielteisiä vaikutuksia, kuten valtava velkariippuvuus;

15. korostaa Global Gateway -strategian ainutlaatuisen kokonaisvaltaisen lähestymistavan merkitystä, koska sillä täydennetään investointeja tukemalla oikeusvaltioperiaatteen vahvistamista kumppanimaissa, mukaan lukien oikeuslaitoksen riippumattomuus ja korruption vastaiset toimet, sekä vastuuvelvollisia ja demokraattisia instituutioita ja varmistetaan siten, että EU:n rahoittamilla hankkeilla on todellista vaikutusta ja ne ovat EU:n perusarvojen ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisia, ja että lisäksi sillä tuetaan mahdollistavan sääntely-ympäristön luomista kansainvälisten normien sekä ympäristö-, sosiaali- ja hallintokehysten mukaisesti;

16. korostaa, että Global Gateway -strategian vaikuttavuus riippuu siitä, miten sillä kyetään reagoimaan kumppanimaiden todellisiin painopisteisiin; kehottaa komissiota, Euroopan ulkosuhdehallintoa ja jäsenvaltioita varmistamaan, että Global Gateway -aloitteet ovat mahdollisimman osallistavia ja vastuullisia, että ne suunnitellaan yhdessä paikallisten sidosryhmien kanssa ja että niissä noudatetaan kumppanimaiden kansallisia ja alueellisia kehitysstrategioita maiden omavastuullisuusperiaatteen mukaisesti; korostaa tarvetta yhdistää poliittinen vuoropuhelu, investoinnit, kehitysyhteistyö ja diplomaattiset toimet toisiinsa strategisen johdonmukaisuuden ja pysyvien vaikutusten varmistamiseksi;

17. kehottaa komissiota suunnittelemaan Global Gateway -hankkeet siten, että varmistetaan vahva täydentävyys ja yhdenmukaisuus sellaisten aloitteiden kanssa, joilla edistetään sääntöpohjaista

kansainvälistä järjestystä ja monenvälisyyttä liittoumien muodostumisen ja jännitteiden lisääntymisen vastapainona;

18. kehottaa syventämään koordinointia sellaisten samanmielisten kumppaneiden kanssa, jotka ovat halukkaita noudattamaan edellä mainittuja periaatteita ja pyrkivät monipuolistamaan suhteitaan ja vastaamaan kehitystarpeisiin kaupallisia sopimuksia laajemmin, mutta toteaa, että tämän on oltava kuitenkin EU:n strategisten etujen mukaista, mukaan lukien niiden, joita se puolustaa G7- ja G20-ryhmissä ja YK:ssa, jotta voidaan maksimoida kollektiivinen vaikutus ja varmistaa johdonmukaiset normit, rahoitus ja hankkeiden täytäntöönpano geopoliittisessa ympäristössä, jossa kilpailu on kovaa;

19. on huolissaan raporteista, joiden mukaan joidenkin Global Gateway -hankkeiden toteuttajina on kiinalaisyrityksiä, mikä on täysin vastoin aloitteen tavoitetta tarjota vaihtoehto uusi silkkitie -aloitteelle ja luoda aitoa kansallista arvoa kumppanimaissa; kehottaa siksi selvittämään välittömästi, mitkä kaikki kiinalaisyritykset ovat mukana Global Gateway -strategiassa;

20. muistuttaa, että SEUT-sopimuksen 208 artiklan 1 kohdassa vahvistettu kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuuden perusperiaate velvoittaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita ottamaan kehitysyhteistyön tavoitteet huomioon kaikissa politiikoissa, jotka todennäköisesti vaikuttavat kehitysmaihin;

21. kehottaa sovittamaan Global Gateway -strategian, EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan ja kestävän kehityksen tavoitteet vaikuttavammin yhteen; kehottaa EU:ta hyödyntämään enemmän normatiivista vahvuuttaan ja sisällyttämään demokratian, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeudet ja kestävän kehityksen kaikkien Global Gateway -hankkeiden kulmakiviksi ja varmistamaan täydentävyyden;

22. korostaa, että vakauden ja turvallisuuden vahvistaminen kumppanimaissa edistää taloudellisia mahdollisuuksia, häiriönsietokykyä ja pitkän aikavälin kestävää kehitystä ja auttaa siten puuttumaan laittoman muuttoliikkeen perimmäisiin syihin;

23. tähdentää, että kestävää kehitystä tukevan politiikkajohdonmukaisuuden sisällyttäminen EU:n Global Gateway -strategiaan on olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa yhtenäinen ja kestävä geotaloudelliseen kehitykseen perustuva lähestymistapa;

24. kehottaa asettamaan etusijalle investoinnit energiaan, kriittisiin raaka-aineisiin ja vihreään siirtymään, vähentämään EU:n riippuvuutta ulkomaisista kilpailijoista, muun muassa uusiutuvan energian verkkojen, puhtaan vedyn käytävien ja kestävän liikenteen alalla, ja siten vahvistamaan sekä maailmanlaajuista kestävää

kehitystä että EU:n energiaomavaraisuutta; kehottaa lisäksi vahvistamaan digitaalista suvereniteettia ja luotettavia yhteyksiä edistäen samalla demokraattisia digitaalistandardeja maailmanlaajuisesti;

25. korostaa, että Global Gateway -investoinnit on mukautettava EU:n nykyisiin due diligence -prosesseihin ja että niiden on oltava avoimia ja hyödytettävä paikallisia ja alueellisia markkinatoimijoita ja kansalaisyhteiskuntaa, autettava kuromaan umpeen infrastruktuuriin ja eriarvoisuuteen liittyviä puutteita, etenkin digitaaliseen ja energiaköyhyyteen liittyviä puutteita varsinkin maaseudulla ja syrjäisillä alueilla varmistaen, että uusiutuvaan energiaan ja mineraalien tuotantoon liittyvät hyödyt, kuten tulot ja työpaikat, koituvat paikallisyhteisöjen ja tuottajamaiden hyväksi; kehottaa kumppanimaita määrittämään nämä puutteet yhdessä paikallisten yritysten, yhteisöjen ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa; korostaa, että näiden hankkeiden on tuotettava paikallista arvonlisäystä ja niissä on noudatettava yleisen saavutettavuuden ja kaikkia palvelevan suunnittelun periaatteita, jotta varmistetaan, että infrastruktuurilla ei luoda uusia esteitä vaan edistetään vammaisten henkilöiden täyttä osallisuutta kaikkein haavoittuvimmissa ympäristöissä;

26. korostaa, että Global Gateway -energiahankkeet olisi suunniteltava riittävän joustavasti, jotta voidaan vastata kumppanimaiden muuttuviin teknologisiin ja markkinatarpeisiin; kehottaa komissiota ottamaan käyttöön mekanismeja investointien säännöllistä uudelleentarkastelua ja tarvittaessa uudelleenkohdentamista tai mukauttamista varten sen varmistamiseksi, että hankkeet ovat edelleen merkityksellisiä, kustannustehokkaita ja yhdenmukaisia kumppanimaiden muuttuvien energiatarpeiden kanssa;

27. korostaa, että Global Gateway -strategian mukaisten vihreiden energiainvestointien on oltava konfliktisensitiivisiä ja perustuttava resurssien oikeudenmukaisen ja avoimen hallinnan periaatteisiin erityisesti silloin, kun on kyse kriittisten raaka-aineiden louhinnasta; kehottaa seuraamaan mahdollisesti haitallisia vaikutuksia ympäristöön ja ihmisoikeuksiin sekä vaaraa, että eriarvoisuus ja konfliktit pahenevat, etenkin epävakaissa tilanteissa; korostaa tämän koskevan erityisesti suuria infrastruktuurihankkeita, kuten hybridivoimaloita, vetyhankkeita, litiumin louhintaa, datakeskuksia, satamien laajennuksia, lentoasemia ja liikennekäytäviä;

28. korostaa, että paheneva veden puute on muodostumassa kumppanimaissa merkittäväksi uhaksi talouskasvun näkymille, ja ehdottaa, että Global Gateway -strategiaan sisällytetään vesihankkeita ja vettä koskevia toimia; toteaa, että kestävä talouskehitys perustuu myös terveisiin vesistöihin, ja kehottaa sisällyttämään Global Gateway -investointeihin järjestelmällisesti sinisen ulottuvuuden, koska se on vesiturvallisuuden,

ilmastokestävyyden ja pitkän aikavälin sosioekonomisen kehityksen perusta;

29. korostaa, että Global Gateway -strategian tarjoamia mahdollisuuksia toteuttaa ilmastonmuutoksen hillitsemistoimia investoinneilla, joilla voidaan edistää korkealaatuisten päästöhyvitysten maksamista kumppanimaille ja siten tuottaa molempia osapuolia hyödyttäviä tuloksia;

30. kehottaa selventämään, missä määrin Global Gateway -strategia on edelleen täysipainoinen osa maailmanlaajuista infrastruktuuri- ja investointikumppanuutta, joka on G7-maiden yhteinen sitoumus tukea julkisia ja yksityisiä investointeja kestävään, osallistavaan, häiriönsietokykyiseen ja laadukkaaseen infrastruktuuriin;

31. kehottaa tiivistämään yhteistyötä samanmielisten kumppaneiden kanssa, jotta voidaan rakentaa luotettavien yhteyksien häiriönsietokykyinen verkosto erityisesti mutta ei yksinomaan Yhdistyneen kuningaskunnan, Kanadan, Japanin, Australian, Uuden-Seelannin, Korean tasavallan, Intian ja Taiwanin kaltaisten kumppaneiden kanssa;

32. korostaa tarvetta jatkaa yhteistyötä ja koordinointia YK:n ja sen järjestöjen kanssa, sillä siten voidaan parantaa EU:n maailmanlaajuista läsnäoloa ja sitä, millainen käsitys EU:sta syntyy muualla maailmassa; kehottaa siksi komissiota hyödyntämään yhdessä jäsenvaltioiden kanssa Team Europe -lähestymistavan kautta sekä kaikkien muiden asiaan liittyvien samanmielisten Global Gateway -kumppaneiden kanssa YK:n paikallistietämystä, teknistä asiantuntemusta ja roolia suotuisan ympäristön luomisessa, paikallisen omavastuullisuuden varmistamisessa, osallistavan ja kestävän kehityksen edistämisessä sekä kumppanimaiden tukemisessa muutosjoustavien terveydenhuolto-, koulutus- ja sosiaaliturvajärjestelmien rakentamisessa;

Kehitysyhteistyö

33. korostaa, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat edelleen maailmanlaajuisesti suurimmat virallisen kehitysavun antajat; painottaa, että lisäksi EU:lla on merkittävä taloudellinen valttikortti siinä, että se kykenee tarjoamaan pääsyn houkutteleville sisämarkkinoille ja samalla ymmärtämään ja kunnioittamaan paikallisia olosuhteita sekä vastaamaan inhimillisen kehityksen, ympäristönsuojelun ja paikallisten ihmisarvoisten työpaikkojen luomisen tarpeisiin;

34. tuo esiin Global Gateway -strategian potentiaalia, sillä se on vaikuttava väline, jolla saadaan käyttöön YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen tarvittavat varat ja vastataan monien kumppanimaiden kiinnostukseen yksityisiä investointeja ja paikallisten arvoketjujen maailmanlaajuista integrointia kohtaan;

35. korostaa, että EU:n kehitysyhteistyöllä on edelleen tuettava kumppanimaita tilanteissa, joissa Global Gateway -strategia ei sovellu vastaamaan näiden tarpeisiin; painottaa, että epävakaisiin ja konflikteista kärsiviin ympäristöihin, myös vähiten kehittyneissä maissa, on kiinnitettävä erityistä huomiota ja ne tarvitsevat räätälöityjä investointimuotoja, kuten avustuksia ja humanitaaristen, kehitysalan ja rauhantyön toimijoiden yhteisiä toimia, joilla täydennetään Global Gateway -strategiaa tai jotka ulottuvat sitä laajemmalle ja joiden yhteydessä keskitytään erityisesti paikallisten toimijoiden toimintamahdollisuuksien parantamiseen; kehottaa laatimaan epävakaita tilanteita varten kunnianhimoisen strategian, jossa noudatetaan ihmiskeskeistä lähestymistapaa, jotta rauhaa voidaan rakentaa humanitaarisen avun, kehityksen ja rauhan muodostama kokonaisuuden kautta; korostaa tässä yhteydessä, että perinteistä virallista kehitysapua ei pitäisi ohjata pois sieltä, missä sitä eniten tarvitaan, ja että sen on edelleen oltava keskeinen väline, jolla tuetaan terveydenhuollon, koulutuksen, paikallisen pienimuotoisen maatalouden, elintarviketurvan, ravitsemuksen, vedensaannin, asianmukaisen asumisen ja sosiaalisen suojelun kaltaisia aloja, jotka ovat vakaiden, osallistavien ja vauraiden yhteiskuntien edellytyksiä; korostaa myös, että EU:n olisi samalla parannettava seurantaa sen varmistamiseksi, että virallinen kehitysapu ei päädy rikollisiin tai korruptoituneisiin tarkoituksiin; korostaa, että julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet voivat täydentää inhimilliseen kehitykseen osoitettavaa virallista kehitysapua mutta eivät voi korvata sitä;

36. kehottaa jatkamaan Global Gateway -hankkeiden kautta annettavaa tukea maailmanlaajuisen terveysuhkiin varautumisen vahvistamiseksi investoimalla ennaltaehkäisy-, valmius- ja reagointivalmiuksien kehittämiseen sekä kestäviin paikallisiin tuotantoa ja valmiuksien kehittämistä koskeviin aloitteisiin kumppanimaissa;

37. toteaa, että merkittävä osa Global Gateway -kumppanimaista tukeutuu voimakkaasti maatalouteen ensisijaisena tulonlähteenä, työllistäjänä ja elintarviketurvan lähteenä; kehottaa komissiota varmistamaan, että Global Gateway -strategian tulevissa strategisissa uudelleenarvioinneissa ja täytäntöönpanon arvioinneissa otetaan huomioon maatalousalan erityistarpeet ja kehityspotentiaali kumppanimaissa; katsoo, että vakaa julkisen sektorin rahoitus, jota tuetaan avunantajien pitkäkestoisilla sitoumuksilla, on välttämätöntä kokonaisvaltaisten ja kestävien inhimillisen kehityksen tulosten aikaansaamiseksi; toteaa jälleen, että yksityisillä investoinneilla ja innovatiivisella rahoituksella voi olla merkittävä täydentävä rooli vahvan julkisen rahoituksen ohella, mutta ne eivät voi korvata sitä;

38. korostaa, että kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan sisältyy myös tuki koulutuksen, tasa-arvon ja osallisuuden kehittämiseen, etenkin nuorten ja sukupuolten tasa-arvon osalta; toteaa tämän edellyttävän

kattavia politiikkatoimia ja valmiuksien kehittämistä; korostaa, että tämän lähestymistavan avulla EU voi luoda eurooppalaisille yrityksille tasapuoliset toimintaedellytykset etenkin muihin ulkomaisiin sijoittajiin nähden ja noudattaa samalla paikallista sisältöä koskevia vaatimuksia, tukea kumppanimaiden kehitystarpeita ja lisätä Team Europe -lähestymistavan näkyvyyttä;

39. painottaa, että Global Gateway -hankkeissa on otettava kattavasti huomioon lasten oikeudet osana unionin perusperiaatteita ja varmistettava suojelu hyväksikäytöltä ja lapsityövoiman käytöltä sekä ohjelmat, joilla parannetaan koulutuksen, terveydenhuollon ja sosiaalisen suojelun saatavuutta; kehottaa vahvistamaan toimia investointi-ilmapiirin parantamiseksi paikallisella ja kansallisella tasolla kumppanimaissa, mukaan lukien valmiuksien kehittäminen, jotta voidaan tukea uudistuksia esimerkiksi investointien edistämisen, julkisten hankintojen, kilpailupolitiikan ja yleisen liiketoimintaympäristön kehittämisen aloilla, sekä vahvoja kirjanpitojärjestelmiä; korostaa, että vakaan taloudellisen infrastruktuurin ja luotettavasti toimivan valtion rakentaminen sekä paikallisen tuotantokapasiteetin kasvattaminen ovat tärkeitä tekijöitä pyrittäessä poistamaan köyhyys pitkällä aikavälillä; muistuttaa, että paikalliset yritykset kohtaavat usein raha- ja likviditeettihaasteita valuuttakurssien epävakauden ja valuuttojen rajoitetun vaihdettavuuden vuoksi, mikä voi rajoittaa niiden osallistumista kansainvälisiin hankkeisiin ja heikentää niiden rahoitusvakautta;

40. korostaa akateemisen ja tieteellisen yhteistyön merkitystä Global Gateway -strategian digitaali- ja innovointiohjelman pilarina; kehottaa komissiota hyödyntämään Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaa, Erasmus+ -ohjelmaa ja kansainvälisiä vaihto-ohjelmia synergiassa Global Gateway -hankkeiden kanssa, jotta lahjakkaat opiskelijat voivat opiskella Euroopassa ja jotta voidaan lisätä paikallista asiantuntemusta kumppanimaissa, sekä edistämään tutkimusyhteistyötä, tietämyksen vaihtoa ja digitaalisten taitojen kehittämistä; korostaa, että tällaisella lähestymistavalla vahvistettaisiin koulutus- ja tutkimusvalmiuksia maailmanlaajuisesti ja varmistettaisiin, että yhteyksiin tehtäviin investointeihin liittyy inhimillisen pääoman kehittämistä ja teknologian siirtoa;

41. kehottaa EU:ta käyttämään poliittista ja taloudellista painoarvoaan edistääkseen maailmanlaajuisesti oikeudenmukaisuutta ja pitkän aikavälin kestävyyttä; korostaa, että Global Gateway -investoinneilla on autettava vähentämään eriarvoisuutta, tukemaan inhimillistä kehitystä, edistämään osallistavia ja tasapuolisia järjestelmiä, joihin väestön köyhin 40 prosenttia sekä suurimmassa syrjäytymisvaarassa olevat henkilöt, mukaan lukien vammaiset henkilöt, naiset, tytöt ja pakkomuuton kohteeksi joutuneet väestöt, voivat osallistua ja joilla heidät voidaan tavoittaa; korostaa, että kehitysyhteistyöllä olisi vahvistettava kumppanimaiden rahoitusjärjestelmiä; korostaa, että tällaisten toimien olisi pohjauduttava Global Gateway -strategian kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan ja niitä olisi seurattava;

42. katsoo, että investoinneilla olisi edistettävä ihmisarvoisia, saavutettavia ja kestäviä työpaikkoja keskittyen erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien osallistumiseen työmarkkinoille; korostaa myös, että investointeja olisi tuettava ammatillisella koulutuksella ja osaamisella, tietämyksen ja teknologian siirrolla asiaan liittyvien paikallisten oppilaitosten ja koulutuskeskusten kanssa sekä opettajankoulutuksella, perusopetuksella, saavutettavissa olevalla infrastruktuurilla ja mukautetuilla oppimateriaaleilla ja että samalla olisi varmistettava, että ohjelmat mukautetaan kunkin kumppanimaan sosioekonomiseen tilanteeseen ja että niillä vahvistetaan maan tuotantorakennetta;

43. panee merkille, että monilla kumppaneilla ei ole taloudellisia resursseja laajamittaisiin infrastruktuurihankkeisiin; korostaa tässä yhteydessä, että Global Gateway -strategiassa keskitytään voimakkaasti infrastruktuurin kehittämiseen ja valmiuksien luomiseen, jotta niiden avulla voidaan edistää kestävää kasvua ja alueellista yhdentymistä sekä yhteyksiä EU:hun; panee merkille, että vuosien 2023, 2024 ja 2025 Global Gateway -lippulaivahankkeissa on keskitytty erityisesti infrastruktuuriin ja että alle 10 prosentissa on käsitelty opetusta ja tutkimusta ja hieman yli 10 prosentissa terveydenhuoltoalaa; korostaa, että suuremmat investoinnit terveydenhuoltoon, opetukseen ja tutkimukseen voisivat tuottaa suurempia taloudellisia ja sosiaalisia tuottoja kuin investoinnit infrastruktuuriin;

44. huomauttaa, että monilla kehitysmailla erityisesti Saharan eteläpuolisessa Afrikassa on paljon julkista velkaa, mikä haittaa niiden kykyä investoida ja tarjota sosiaali- ja peruspalveluja; panee merkille, että Kiina on monien kehitysmaiden suurin kahdenvälinen velkoja ja että sen lainanantokäytännöt ovat osaltaan nostaneet velkaantumisen tasoa; toteaa, että Global Gateway -hankkeita on käynnissä monissa erittäin velkaantuneissa köyhissä maissa; korostaa, että Global Gateway -hankkeet eivät saisi pahentaa velkaantumista eivätkä luoda uusia velkaloukkuja; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita vähentämään ja helpottamaan kehitysmaiden, etenkin globaalin etelän maiden, velkataakkaa tukemalla maailmanlaajuisia velkahelpotuksia ja velan uudelleenjärjestelyjä ottaen huomioon YK:n kauppa- ja kehityskonferenssin periaatteet, joilla edistetään vastuuntuntoista lainanantoa valtioille ja valtioiden vastuuntuntoista lainanottoa, sekä OECD:n velkakestävyyttä koskevat periaatteet; panee merkille, että nykyinen luottoluokitusjärjestelmä hyödyttää globaalin pohjoisen maita suhteettoman paljon verrattuna globaalin etelän maihin; kehottaa komissiota ottamaan huomioon nämä suuremmiksi koetut riskit ja lainakustannukset; vaatii, että Global Gateway -strategian avulla olisi tarjottava oikeudenmukaiseen siirtymään ja investointeihin liittyviä velkahelpotuksia sekä ympäristö- tai ilmastotoimiin liittyviä velkahelpotuksia; huomauttaa, että Global Gateway -strategian vihreää siirtymää koskevat hankkeet olisi otettava huomioon Pariisin

sopimuksen 6 artiklan 4 kohdan mukaisissa korkealaatuisissa kansainvälisissä hyvityksissä;

45. korostaa, että rahoituksen saanti on edelleen keskeinen haaste monille kehitysmaille; suhtautuu myönteisesti aloitteisiin, joilla pyritään tukemaan kehitysmaita, jotta ne selviytyvät rahoituksen saannin esteistä; toteaa, että avustukset ovat tärkeitä, sillä niiden avulla saadaan käyttöön myös muita rahoitusmuotoja;

46. kehottaa komissiota ottamaan käyttöön tarvittavat mekanismit sen varmistamiseksi, että kaikki Global Gateway -hankkeisiin osallistuvat kumppanit noudattavat kaikilta osin EU:n lainsäädäntöä ja asiaankuuluvia kansainvälisiä normeja, jotka koskevat lahjonnan ja korruption torjuntaa ja taloudellista integriteettiä, mukaan lukien lahjomattomuustarkastukset, riskinarviointi- ja hallintavälineet sekä seurantajärjestelmät, jotta korruptiota, laittomia rahavirtoja ja muita epäeettisen toiminnan muotoja voidaan estää ja havaita ja puuttua niihin;

47. korostaa, että Global Gateway -strategian hallinnon puitteissa kumppanimaita on kuultava varhaisessa vaiheessa, osallistavasti ja asianmukaisesti ennen hankkeiden käynnistämistä, jotta varmistetaan kehitysyhteistyön tuloksellisuuden ja paikallisen omavastuullisuuden periaatteiden noudattaminen;

48. kehottaa komissiota toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet, joilla helpotetaan pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset), mukaan lukien osuuskunnat ja yhteisötalouden yritykset, osallistumista Global Gateway -hankkeisiin muun muassa virtaviivaistetuilla menettelyillä ja kohdennetuilla rahoitusmahdollisuuksilla sekä kohdennetulla tiedottamisella, yksinkertaistetulla mahdollisuudella osallistua tarjouskilpailuihin ja tukimekanismeilla, joilla parannetaan niiden kansainvälistä kilpailukykyä; korostaa pk-yritysten merkitystä paikallisten työpaikkojen luomisessa sekä paikallisessa omavastuullisuudessa ja arvonlisäyksessä ja vaatii ottamaan asianmukaisesti huomioon niiden erityispiirteet, jotka liittyvät esimerkiksi niiden hankkeiden kokoon ja rahoitusmääriin, joita ne voivat toteuttaa, sekä valmiuksiin täyttää raportointivelvoitteet; painottaa, että kumppanimaiden pk-yritysten lisäksi eurooppalaiset pk-yritykset ovat Global Gateway -strategian keskeisiä täytäntöönpanokumppaneita; tähdentää, että Global Gateway -strategian olisi tuotettava vastavuoroisia hyötyjä luomalla EU:ssa kestäviä arvoketjuja, innovaatioita ja laadukkaita työpaikkoja;

49. pyytää komissiota ottamaan paikallis- ja alueviranomaiset tehokkaammin ja aikaisemmassa vaiheessa mukaan hankkeiden suunnitteluun, niitä koskevaan päätöksentekoon ja niiden rahoitukseen; korostaa niiden kaksoisroolia täytäntöönpanokumppaneina ja edunsaajina; muistuttaa, että monet hankkeiden täytäntöönpanoa koskevat päätökset tehdään valtiotasoa

alemmalla tasolla, jossa kansalaisten edut ja tarpeet olisi otettava tarkasti huomioon;

Hallintotapa

50. suosittelee Global Gateway -strategian hallintorakenteen tarkistamista ja vaatii ottamaan parlamentin siihen mukaan mielekkäämmin ja tasavertaisesti jäsenvaltioiden kanssa;

51. pitää valitettavana, että vuotuisia kokouksia koskevista suunnitelmista huolimatta Global Gateway -johtokunta (Board) on tähän mennessä kokoontunut vain kahdesti eli joulukuussa 2022 ja lokakuussa 2025 ja että sen mahdollisuudet syvälliseen analyysiin ja keskusteluun tai tulevien toimien ja hankkeiden ohjaamiseen ovat rajalliset; kehottaa komissiota varmistamaan korkean tason osallistumisen;

52. toteaa, että johtokunnan olisi toimittava tulevaa Globaali Eurooppa -investointiryhmää (Global Europe Investment Board) täydentävällä tavalla, ja pyytää komissiota selventämään ja määrittämään näiden elinten toimivaltuudet;

53. pyytää, että lippulaivahankkeiden valintamenetelmän perustaksi otetaan objektiiviset ja laadulliset kriteerit ja että pyritään välttämään sitä, että hankkeiden määrä kasvaa haitallisen suureksi, maksimoimaan niiden kokonaisvaikutus ja varmistamaan mitattavissa olevat tulokset; kehottaa komissiota selventämään Global Gateway -lippulaivahankkeiden lisäarvoa verrattuna muihin kuin lippulaivahankkeisiin;

54. suosittelee, että lippulaivahankkeet suunnitellaan ekosysteemeiksi, joissa kumppanimaiden ja EU:n yritykset voivat toimia tuloksellisesti ja kukoistaa; vaatii edistämään lippulaivahankkeissa ”eurooppalaista sisältöä”, ottamaan kumppanimaat varhaisessa vaiheessa mukaan ja osoittamaan selkeästi tällaisten hankkeiden hyödyt kumppanimaissa; kannustaa kaikkia sidosryhmiä pitkäaikaiseen yhteistyöhön, koska investoinnit erityisesti infrastruktuuriin, energiaan ja kaivostoimintaan perustuvat vahvasti pitkän aikavälin sitoutumiseen ja suunnitteluvarmuuteen;

55. kehottaa Global Gateway -johtokuntaa ottamaan sidosryhmien raportit huomioon ja hyödyntämään järjestelmällisesti tilastollista näyttöä, joka olisi jaettava jäsenvaltioille ja parlamentille oikea-aikaisesti ja käyttäjäystävällisellä tavalla, jotta voidaan vaikuttaa poliittiseen ohjaukseen, parantaa koordinointia ja tarvittaessa mukauttaa tulevaa ohjelmasuunnittelua;

56. ehdottaa, että Global Gateway -johtokunnasta tulee keskeinen operatiivinen elin Global Gateway -strategian täytäntöönpanossa, etenkin lippulaivahankkeiden kriteerien määrittelyssä, lippulaivahankkeiden valinnassa sekä riittävien toimintaedellytysten ja rahoituksen tarjoamisessa niille; pyytää, että muissa yhteyksissä

strategisiksi katsotut hankkeet ja kumppanuudet sovitetaan yhteen ja että ne olisivat johdonmukaisia Global Gateway -strategian lippulaivahankkeiden kanssa; korostaa, että johtokunnan kokoonpanoa on muutettava niin, että siihen kuuluu jäseniä, jotka ovat toiminnallisella tasolla päteviä, ja että kokouksia on oltava useammin ja esityslistojen on painotuttava päätöksentekoon; ehdottaa, että neuvoa-antavat elimet käyvät läpi saman toimintapainotteisuuteen tähtäävän prosessin;

57. katsoo, että Global Gateway -strategiaa koskeva lähestymistapa olisi muutettava ylhäältä alaspäin suuntautuvasta kysyntälähtöiseksi lähestymistavaksi; muistuttaa, että Euroopan yksityisen sektorin vahvempi osallistuminen on keskeistä Global Gateway -strategiassa; ehdottaa siksi sen varmistamista, että Euroopan yksityisen sektorin edustajat osallistuvat säännöllisesti ja avoimesti Global Gateway -strategian muovaamiseen ja sen kehittämiseen edelleen; muistuttaa myös, että Global Gateway -aloitteen olisi oltava kumppanilähtöinen ja siinä olisi kunnioitettava ja sen olisi vastattava kansallisia ja paikallisia kehittämissuunnitelmia; vaatii, että johtokunnan kokouksiin kutsutaan tapauskohtaisesti EU:n edustustojen ja kumppanimaiden edustajia, myös paikallisviranomaisten, kansalaisyhteiskunnan ja liike-elämän edustajia;

58. korostaa EU:n edustustojen ratkaisevaa roolia koordinoitaessa toimia paikallisten sidosryhmien kanssa, kartoitettaessa potentiaalisia investointimahdollisuuksia, hankittaessa syvällistä tietämystä EU:n kilpailijoista ja nykyisistä puutteista ja tuettaessa paikallisia kumppaneita niiden hankehakemusten mukauttamisessa paikallisiin ja EU:n painopisteisiin, ja kehottaa siksi tarjoamaan EU:n edustustoille riittävät henkilöresurssit sekä taloudelliset ja tekniset resurssit, muun muassa kohdennettujen koulutusohjelmien avulla, jotta ne voivat hoitaa nämä tehtävät; vastustaa voimakkaasti kaikkia suunnitelmia vähentää kumppanimaissa toimivien EU:n edustustojen henkilöstöä;

59. kehottaa komissiota ja kaikkia asianomaisia sidosryhmiä varmistamaan kansalaisyhteiskunnan ja paikallisviranomaisten neuvoa-antavan Global Gateway -foorumin sekä paikallisten kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, syrjäytyneiden ryhmien ja ammattiliittojen, nais- ja vammaisjärjestöjen, paikallisten pk-yritysten ja alkuperäiskansojen mielekkään kuulemisen ja osallistumisen sekä varmistamaan näiden kokousten asianmukaiset aikataulut, järjestämistiheyden ja niiden tulosten seurannan ja siten luomaan edellytykset sille, että nämä toimijat voivat hoitaa demokraattiset ja kumppaniroolinsa mukaiset tehtävänsä eivätkä pelkästään toimi kumileimasimena; toteaa, että foorumilla olisi oltava täydentävä rooli Global Gateway -strategian hallinnossa ja sen olisi osallistuttava mielekkäällä tavalla hankkeiden valintaan, suunnitteluun ja täytäntöönpanoon, mikä parantaisi Global Gateway -hankkeiden legitiimiyttä ja paikallista hyväksyntää;

60. korostaa, että on syytä järjestää useammin liike-elämän neuvoa-antavan ryhmän kanssa, myös globaalin etelän yritysten edustajien kanssa, toimintaa koskevia kuulemisia, joissa pyritään tekemään päätöksiä ja saamaan aikaan konkreettisia tuloksia; vaatii, että mahdollisiin eturistiriitoihin puututaan muun muassa rahoituksen avoimuutta koskevien vaatimusten avulla; ehdottaa, että liike-elämän neuvoa-antavan ryhmän jäsenet ilmoittavat osallistumisestaan Global Gateway -hankkeisiin; korostaa, että on tärkeää ottaa eurooppalaiset ja paikalliset pk-yritykset mukaan liike-elämän neuvoa-antavaan ryhmään;

61. muistuttaa parlamentin vahvasta roolista EU:n talous-, ilmasto-, digitaali-, kauppa- ja kilpailukykypolitiikan laatimisessa; korostaa, että Global Gateway -strategian nykyisessä hallintotavassa parlamentilla ei ole vielä ollut mahdollisuutta hoitaa valvontatehtäviään tai edistää parlamentaarista diplomatiaa;

62. toteaa parlamentin olevan EU:n ainoa suoraan demokraattisesti valittava toimielin ja pitää siksi sen vahvempaa osallistumista olennaisen tärkeänä, jotta voidaan varmistaa Global Gateway -strategian demokraattinen oikeutus, avoimuus ja politiikan johdonmukaisuus ja lisätä sen näkyvyyttä; korostaa, että parlamentin valvontatehtävä ja strateginen ohjaustehtävä ovat ratkaisevan tärkeitä ja että niihin kuuluvat hankkeiden määrittelyn, valinnan ja täytäntöönpanon vahvempi parlamentaarinen valvonta sekä tulosten ja vaikutusten järjestelmällinen arviointi; painottaa, että parlamentilla on oltava keskeinen rooli varmistettaessa, että Global Gateway -investoinneissa käytetään resursseja vaikuttavalla tavalla ja että ne ovat täysin EU:n arvojen, kehitystavoitteiden ja kestävyysnormien mukaisia;

63. kehottaa komissiota antamaan parlamentille säännöllisesti edistymiskertomuksia Global Gateway -hankkeiden täytäntöönpanosta ja kehottaa parlamentin asiasta vastaavia valiokuntia tekemään Global Gateway -strategian toteuttamisesta säännöllisesti jäsennellyn strategisen uudelleentarkastelun, jotta voidaan varmistaa, että sen tavoitteet, painopisteet ja maantieteellinen painotus pysyvät merkityksellisinä ja johdonmukaisina ja yhdenmukaisina unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden ja kehitysprioriteettien sekä muuttuvan geopoliittisen tilanteen kanssa;

64. korostaa lisäksi, että koska jäsenvaltiot vastaavat Global Gateway -strategiasta enenevässä määrin, on tärkeää virtaviivaistaa Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien välistä valvontayhteistyötä Team Europe -lähestymistavan noudattamiseksi; sitoutuu varmistamaan asianmukaisen kuulemisen, osallistumisen ja edustuksen, myös tulevassa entistä operatiivisemmassa johtokunnassa; kehottaa ottamaan kumppanimaiden parlamentit mukaan muun muassa säännöllisen tietojenvaihdon ja olemassa olevien monenvälisten edustajakokousten kautta;

65. panee merkille äskettäin perustetun Global Gateway -investointikeskuksen (Global Gateway Investment Hub) ja suhtautuu myönteisesti hankehakemusten suunniteltuun virtaviivaistamiseen; korostaa, että hakuprosessin ja koordinoinnin Team Europe -lähestymistavan kanssa kansallisella tasolla on oltava avoimia; panee kuitenkin huolestuneena merkille kumppanimaiden, erityisesti kansalaisyhteiskunnan, vähäisen edustuksen; korostaa, että eurooppalaisille yrityksille, erityisesti pk-yrityksille, on myös tiedotettava paremmin Global Gateway -strategian tarjoamista mahdollisuuksista, ja kehottaa toteuttamaan investointikeskuksen tavalla, joka helpottaa pk-yritysten osallistumista; kehottaa lisäksi antamaan selkeää, julkista, ajantasaista ja helposti saatavilla olevaa tietoa kaikista suunnitelluista, käynnissä olevista ja päätökseen saatetuista tarjouskilpailuista ja hankkeista sekä rahoitusmahdollisuuksista ja kiinnittämään erityistä huomiota pk-yrityksiin ja sellaisten pienempien jäsenvaltioiden yrityksiin, joilla ei useinkaan ole pysyvää edustusta kumppanimaissa ja joilla ei todennäköisesti ole julkishallinnon resursseja luoda väyliä yksityisen sektorin investoinneille; ehdottaa, että mahdollisille liikekumppaneille ja ostajille perustetaan kumppaninetsintäfoorumi;

66. huomauttaa, että hankkeiden on oltava taloudellisesti kannattavia tai tuettava julkihyödykkeiden tarjoamista ja että Global Gateway -hankkeiden kannattavuus riippuu johdonmukaisista oikeudellisista kehyksistä ja toimintaperiaatteista, kuten kauppasopimuksista, veropolitiikoista, ostosopimuksista, päästökauppajärjestelmistä ja hiilirajamekanismeista; kehottaa komissiota mukauttamaan Global Gateway -aloitteen paremmin sisäiseen toimintaohjelmaansa sekä kilpailukykyohjelman, Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja digitaalisen vuosikymmenen kaltaisiin aloitteisiin;

67. suosittelee, että komissio asettaa hankkeita valitessaan etusijalle hankkeet, joilla on suuri strateginen merkitys;

68. korostaa rajat ylittävien Global Gateway -hankkeiden merkitystä kaupan ja kehityksen vahvistamisessa keskeisten kumppanien kanssa sekä alueellisen taloudellisen yhdentymisen syventämisessä kumppanimaissa; painottaa, että infrastruktuurin kehittämisellä olisi mahdollisuuksien mukaan edistettävä alueiden sisäistä kaupan yhdentymistä erityisesti eteläisen naapuruston, Afrikan, Latinalaisen Amerikan ja Kaakkois-Aasian talouksien kesken; korostaa Afrikan mantereen vapaakauppa-alueen strategista merkitystä alueellisen hajanaisuuden poistamisessa ja kehottaa edistämään Global Gateway -strategian avulla kohdennetusti tiettyjen sen täytäntöönpanoa hidastaneiden esteiden ja pullonkaulojen poistamista; korostaa, että on tärkeää tukea alueiden sisäisten arvoketjujen ja alueellisten yhteyksien asteittaista kehittämistä esimerkiksi vuoropuhelun ja teknisen tuen avulla ja pyrkiä vähentämään sääntelyhaasteita ja tullien ulkopuolisia esteitä;

69. korostaa puhtaan kaupan ja puhtaiden investointien kumppanuuksien strategista arvoa, sillä niissä noudatetaan kauppa- ja ohjelmalähtöistä logiikkaa ja niillä täydennetään Global Gateway -strategian hankelähtöistä lähestymistapaa ja mahdollistetaan samalla parempi alueellinen yhdentyminen ja edistetään kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista, joka on maailmanlaajuinen tavoite; pitää olennaisen tärkeänä, että markkinoille pääsy yhdistetään EU:n rahoitukseen ja Globaali Eurooppa -välineen ja Global Gateway -strategian kaltaisiin rahoitusvälineisiin; kannustaa komissiota tutkimaan, miten puhtaan kaupan ja puhtaiden investointien kumppanuudet, joita vahvistetaan Global Gateway -strategialla, voivat auttaa vähentämään tullien ulkopuolisia esteitä kumppanimailta muun muassa kohdennetuilla poikkeuksilla valitusta EU:n lainsäädännöstä tai vastaavuuden tunnustamisen kautta; kehottaa komissiota tukemaan laajaa sidosryhmien osallistumista, joka kattaa yritykset, erityisesti pk-yritykset, sekä ammattiliitot, kansalaisyhteiskunnan ja paikallisyhteisöt; korostaa halukkuuttaan vahvistaa parlamenttien välistä yhteistyötä, valvoa asianmukaisesti meneillään olevaa täytäntöönpanoa ja edistää ihmisten välisen kumppanuuden rakentamista perustana molemminpuoliselle menestykselle;

70. kehottaa lisäämään huomattavasti avoimuutta, demokraattista vastuuvelvollisuutta ja tiedottamista, toimivia seuranta- ja arviointimekanismeja sekä säännöllistä raportointia;

71. kehottaa mittaamaan tehokkaasti Global Gateway -hankkeiden vaikutuksia paikallisesti, myös niiden sosiaalisia, ympäristöön liittyviä ja taloudellisia tuloksia, kuten niiden panosta köyhyyden vähentämiseen sekä niiden rahoituksen kestävyyttä ja taloudellista kestävyyttä, käyttämällä indikaattoreita, jotka liittyvät työpaikkojen luomiseen, tietämyksen siirtoon, sosiaaliseen osallisuuteen ja sukupuolten tasa-arvoon, maailmanlaajuisten sosiaaliseen ja inhimilliseen pääomaan liittyvien tavoitteiden, kuten kestävän kehityksen tavoitteiden ja sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan kolmannen toimintasuunnitelman, mukaisesti;

72. pyytää lisäksi komissiota esittämään näyttöä Global Gateway -hankkeiden hyödyistä paikallisille yrityksille, erityisesti pk-yrityksille, kestäville ja osallistaville yrityksille, kuten osuuskunnille ja yhteisötalouden yrityksille, paikallisyhteisöille ja työvoimalle kumppanimaissa; kehottaa komissiota seuraamaan ja arvioimaan hankkeiden vaikutuksia ja julkaisemaan tällaista näyttöä, jotta voidaan varmistaa etu- ja jälkikäteen, että Global Gateway -hankkeissa kunnioitetaan ihmisoikeuksia koskevia sitoumuksia ja että niillä on myönteisiä vaikutuksia paikalliseen talouteen ja myönteisiä kerrannaisvaikutuksia laajemmin yhteiskunnan eri osiin; panee merkille ulkoisia investointeja koskevissa selvityksissä ja tutkimuksissa esiin tuodun huolen, sillä niissä on toisinaan löydetty vain vähän näyttöä paikallisista hyödyistä muun muassa kumppanimaiden pk-yrityksille ja yhteisöille;

73. kehottaa komissiota kehittämään näyttöön perustuvan kehyksen pohjalta uusia välineitä, joilla seurataan ja arvioidaan toimien jakautumista ja vaikutusta kumppanimaissa, erityisesti työpaikkojen määrän ja laadun, osallistavan koulutuksen, terveydenhuollon, elintason, haavoittuvimmassa asemassa oleviin ryhmiin kohdistuvien vaikutusten, eriarvoisuuden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja ympäristönsuojelun sekä paikallisten yritysten, myös pk-yritysten, kehittämisen kaltaisilla aloilla, koska tämä auttaisi optimoimaan ja laajentamaan EU:n nykyisten toimien ja kumppanuuksien paikallisia vaikutuksia ja tukemaan sellaisten tulevien hankkeiden suunnittelua, joilla on pysyviä vaikutuksia kumppanimaissa; suhtautuu myönteisesti epätasa-arvoindikaattoriin ja jakaumavaikutusten arviointiin ja pitää niitä hyödyllisinä välineinä Global Gateway -hankkeiden vaikutusten seurannassa; pyytää erittelemään tiedot sukupuolen ja iän mukaan, jotta voidaan seurata naisten ja tyttöjen osallisuutta ja heille koituvia etuja; tähdentää, että tällainen empiirinen lähestymistapa parantaa varainkäytön avoimuutta ja vahvistaa parlamentin valvontaroolia budjettivallan käyttäjänä;

74. suosittaa, että eurooppalaisten ja paikallisten yritysten osallistumisastetta ja onnistumista seurataan; suosittaa myös, että toimitus- ja arvoketjujen perustamista, innovointihyötyjä, häiriönsietokykyä ja taloudellista lisäarvoa seurataan sekä kumppanimaissa että EU:ssa;

75. kehottaa komissiota julkaisemaan säännöllisesti Global Gateway -strategian toteutuksesta standardoituja, yksityiskohtaisia ja vertailukelpoisia tilastoja, joista käyvät ilmi esimerkiksi EU:n ja EU:n ulkopuolisten yritysten osuudet hankinnoista ja tehdyistä sopimuksista, kustakin jäsenvaltiosta käyttöön otettujen yksityisten investointien määrä ja alakohtainen jakautuminen sekä tärkeimmät taloudelliset ja sosiaaliset hyödyt, ja esittämään näyttöä EU:n takuiden, rahoitusvälineiden ja sekarahoituksen vipuvaikutuksesta; korostaa, että tällaiset tiedot ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan arvioida eurooppalaisen sisällön todellista määrää Global Gateway -hankkeissa ja varmistaa, että EU:n veronmaksajat saavat vastinetta rahalle; tähdentää lisäksi, että tällaisten avoimuustoimenpiteiden avulla olisi mahdollista arvioida, saavutetaanko hankkeessa sille asetettu tavoite saada käyttöön merkittävästi yksityistä pääomaa kestäviä ja strategisia hankkeita varten;

76. palauttaa mieliin, että tarvitaan yhtenäinen, julkisesti saatavilla oleva menetelmä Global Gateway -strategian puitteissa liikkeelle saatujen investointien laskemiseksi, mihin olisi kuuluttava selkeä mahdollisuus erottaa toisistaan EU:n talousarviorahoitus, jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, yksityisen sektorin vipuvaikutus ja uudelleen nimetyt olemassa olevat hankkeet; kehottaa komissiota julkaisemaan vuotuiset tarkastetut luvut;

77. suhtautuu myönteisesti siihen, että tiedotusta Global Gateway -strategiasta komission verkkosivustoilla on parannettu viime aikoina, mutta korostaa, että tarvitaan yksityiskohtaisempaa tietoa Global Gateway -hankkeista, valintaperusteista, rahoituslähteistä, vaikutusten ennakkoarvioinneista, sidosryhmien osallistumisesta, täytäntöönpanokumppaneista, paikallisesta lisäarvosta sekä odotetuista ja mitatuista tuloksista, myös kauppaan kohdistuvien vaikutusten ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa tapahtuneen edistymisen osalta; pitää avoimuutta ja onnistunutta viestintää olennaisen tärkeinä, jotta voidaan varmistaa ennustettavuus, edistää kumppanimaiden luottamusta, varmistaa sitoutuminen, vauhdittaa toimintaa ja osoittaa Global Gateway -strategian lisäarvo; panee merkille komission ehdotuksen uudesta seuranta- ja tuloksellisuuskehyksestä, jolla on tarkoitus edistää keskeisiin tulosindikaattoreihin perustuvan seurannan ja raportoinnin yksinkertaistamista; huomauttaa, että monissa kumppanimaissa vähäinen tietämys Global Gateway -aloitteesta on edelleen merkittävä este sen menestykselle; kehottaa siksi lisäämään näkyvyyttä, vahvistamaan narratiivia ja laatimaan johdonmukaisen viestintästrategian;

78. pitää valitettavana, että Global Gateway -brändi ei edelleenkään ole tunnustettu ja että siltä puuttuu näkyvyyttä erityisesti kumppanimaissa; kehottaa siksi laatimaan hyvin resursoidun, selkeän ja koordinoidun viestintästrategian, johon sisältyy monikielistä viestintää, jossa keskitytään EU:lle ja kumppanimaille koituviin etuihin ja paikallisille sidosryhmille syntyviin tuloksiin EU:n myönteisenä tarjouksena;

79. kehottaa komissiota parantamaan Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussan täytäntöönpanon avoimuutta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen suosituksen mukaisesti julkaisemalla yksityiskohtaisia ja säännöllisesti päivitettäviä tietoja takuusopimuksista, allekirjoitetuista ja maksetuista investoinneista, toteutuskumppaneista ja edunsaajista;

80. kehottaa kodifioimaan Global Gateway -strategian ja sisällyttämään sen Globaali Eurooppa -asetukseen, joka on määrä hyväksyä ennen seuraavaa vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä; katsoo, että tällainen parannus on kiireesti tarpeen toimivaltuuksien oikeusvarmuuden ja avoimuuden varmistamiseksi; korostaa tässä yhteydessä parlamentin ohjaavia periaatteita, joita ovat Global Gateway -johtokunnan keskeinen operatiivinen rooli hankkeiden määrittelyssä ja valinnassa, muutos komissiovetoisesta lähestymistavasta alhaalta ylöspäin suuntautuvaan lähestymistapaan, jossa keskitytään muutosvoimaiseen ja kestävään yhteisen edun mukaiseen toimintaohjelmaan, yrityssektorin, kumppaneiden ja parlamentin osallistumisen lisääminen sekä vastuuvelvollisuuden lisääminen;

Tuleva rahoitus ja hankinnat

81. korostaa, että Global Gateway -hankkeita varten kansallisella ja Euroopan tasolla käytettävissä olevia rahoitusvälineitä on mukautettava strategisen kontekstin, toimitusketjuihin liittyvien vaatimusten, alakohtaisten erityispiirteiden ja kilpailuympäristön huomioon ottamiseksi ja ne on muutettava välineistöksi, joka mahdollistaa molempia osapuolia hyödyttävien kumppanuuksien ja tasapuolisten toimintaedellytysten luomisen eurooppalaisille yrityksille kumppanimaissa; pitää olennaisen tärkeänä varmistaa tasapaino virallisen kehitysavun ja muun kuin virallisen kehitysapurahoituksen välillä; muistuttaa komissiota nykyisestä vaatimuksesta, jonka mukaan vähintään 93 prosenttia NDICI – Globaali Eurooppa -välineen menoista on oltava sellaista, että se täyttää virallisen kehitysavun kriteerit;

82. katsoo, että tietty määrä lippulaivahankkeita olisi kohdennettava EU:n talouden häiriönsietokykyyn;

83. korostaa, että Global Gateway -strategian puitteissa toteutettavien hankkeiden ytimessä on EU:n, kumppanimaiden ja luotettujen kumppaneiden yksityisen sektorin osallistuminen; korostaa, että EU:n tai samanmielisten kumppaneiden yhteisöjen on muodostettava merkittävä osuus kaikista Global Gateway -hankkeisiin osallistuvista konsortioista;

84. korostaa, että hankintaperiaatteilla, due diligence -prosessit ja tarjouskilpailujen suunnittelu vaikuttavat suuresti Global Gateway -hankkeiden onnistumiseen tai epäonnistumiseen; kehottaa käyttämään ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyviä perusteita sekä laatua, innovointia, häiriönsietokykyä, eurooppalaisten toimijoiden osallistumista, turvallisuutta, luotettavuutta, kestävyyttä ja kilpailukykyä koskevia perusteita; pyytää komissiota määrittelemään ”strategiset hankinnat” ja varmistamaan, että hankintamenettelyissä ja hankkeiden valintaperusteissa otetaan huomioon edellä esitetyt vaatimukset, korostamaan laadullisia perusteita hinnan sijasta, huolehtimaan avoimuudesta, edistämään reilua kilpailua ja rahalle saatavaa vastinetta sekä turvaamaan EU:n strategiset edut ja riippumattomuuden ja sen arvojen noudattamisen; kehottaa komissiota harkitsemaan mukautuksia julkisia hankintoja koskevaan lähestymistapaansa ja sääntöihinsä sen varmistamiseksi, että eurooppalaisilla yrityksillä on tasapuoliset toimintaedellytykset;

85. kehottaa komissiota soveltamaan Global Gateway -hankkeisiin osallistuviin yrityksiin sellaisia tukikelpoisuuskriteereitä, että voidaan varmistaa, että kyseiset hankkeet ovat aina EU:n, samanmielisten maiden ja kumppanimaiden yritysten hallinnassa;

86. kiittää Euroopan investointipankkia sen strategisten hankintojen etenemissuunnitelman käyttöönotosta ja toteaa, että EU:n yritykset

ovat jo toteuttaneet merkittävän osan EIP:n rahoittamista hankkeista; pyytää EIP:tä arvioimaan kriittisesti ja muuttamaan riskien välttämiseen perustuvaa lähestymistapaansa;

Kaupan ja investointien edistäminen

87. korostaa, että sellaisten hankkeiden osalta, joihin liittyy kauppa- ja investointiulottuvuus, Global Gateway -strategialla olisi parannettava ja helpotettava molempia osapuolia hyödyttäviä kauppa- ja investointisuhteita erityisesti kehittämällä ja avaamalla uusia kauppareittejä ja liiketoimintamahdollisuuksia, myös pk-yrityksille, ja tukemalla kaupan mahdollistavan infrastruktuurin kehittämistä ja nykyaikaistamista, mikä on keskeistä korkeisiin kauppakustannuksiin puuttumiseksi; toteaa, että yhä kilpaillummassa maailmanlaajuisessa ympäristössä, jossa kauppaan liittyviä riippuvuuksia käytetään merkittävässä määrin aseena ja taloudellisen pakottamisen välineinä, Global Gateway -strategia on keskeisessä asemassa tuettaessa toimitusketjujen monipuolistamista, vähennettäessä kriittisiä riippuvuuksia keskeisillä aloilla, vahvistettaessa EU:n geopoliittista asemaa ja parannettaessa sen strategista häiriönsietokykyä, taloudellista turvallisuutta ja pitkän aikavälin kilpailukykyä, kuten Mario Draghi kehotti tekemään 9. syyskuuta 2024 julkaistussa raportissaan Euroopan kilpailukyvyn tulevaisuudesta; toteaa, että samalla olisi kunnioitettava kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuuden periaatteen mukaisesti kumppanimaiden kehityksen painopisteitä ja kunnioitetaan niiden demokraattisia päätöksentekoprosesseja;

88. korostaa, että Global Gateway -investointien onnistuminen riippuu vakaasta ja ennakoitavasta kaupankäynnin kehyksestä; kehottaa sisällyttämään Global Gateway -investointeihin tarvittaessa kaupan helpottamiseen liittyviä osia, joilla varmistetaan kumppanimaiden todellinen kestävä kehitys sekä markkinoille pääsystä koituvat hyödyt ja vientipotentiaali; kehottaa varmistamaan synergiat Global Gateway -aloitteiden ja EU:n kauppapolitiikan, myös kauppasopimusten sekä niiden kauppaa ja kestävää kehitystä koskevien lukujen, yleisen tullietuusjärjestelmän ja muiden olemassa olevien kauppakehysten ja -mekanismien täytäntöönpanon painopisteiden, välillä; korostaa, että tällaisten synergioiden varmistaminen edellyttää myös Global Gateway -lippulaivahankkeiden turvallisuus- ja strategisten riskien seulontaa erityisesti silloin, kun autoritaaristen valtioiden valtion määräysvallassa olevat yritykset voivat saada hallintaansa kriittistä digitaalista, meri-, liikenne-, energia- tai viestintäinfrastruktuuria; kehottaa yhdenmukaistamaan Global Gateway -strategian hyvin WTO:n sääntöjen kanssa ja mahdollisuuksien mukaan tukemaan kumppanimaiden ottamista mukaan sääntöpohjaiseen alueelliseen ja maailmanlaajuiseen kauppajärjestelmään; kehottaa komissiota arvioimaan Global Gateway -strategian ansiosta syntyneitä kauppa- ja investointivirtoja;

89. kehottaa ottamaan yksityisen sektorin suoremmin mukaan Global Gateway -strategiaan kaupan ja investointien edistämisen kautta ja varmistamaan eurooppalaisten yritysten sitoutumisen kumppanimaissa toteutettaviin lippulaivahankkeisiin;

90. kehottaa lisäämään teknistä tukea institutionaalisten valmiuksien ja sääntelyuudistusten tukemiseen, jotta voidaan erityisesti sujuvoittaa kaupankäynnin prosesseja ja vahvistaa kumppanimaiden valmiuksia noudattaa kansainvälisiä normeja, mukaan lukien terveys- ja kasvinsuojelunormit, tekniset standardit, kestävyysstandardit, tullimenettelyjen digitalisointi ja arvoketjun jäljitettävyys; korostaa, että Global Gateway -strategiassa on kuitenkin kunnioitettava kansallista sääntely-ympäristöä eikä siinä saa edellyttää sääntelyviranomaisia heikentäviä sääntelyuudistuksia;

91. kehottaa tukemaan Global Gateway -strategialla kaupankäynnin mahdollistavia hankkeita, joilla voidaan saada aikaan sosiaalisesti osallistavaa ja ympäristön kannalta kestävää talouskasvua, integraatiota ja työpaikkojen luomista ja joissa kunnioitetaan ihmisoikeuksia; korostaa, ettei näitä hankkeita, erityisesti liikennekäytäviä, saa toteuttaa työehtojen eikä työ- ja ympäristönsuojelun kustannuksella; kehottaa varmistamaan, että hankkeet parantavat kummankin osapuolen kilpailukykyä, myös mahdollistamalla yhdenmukaisuuden ilmastotavoitteiden kanssa ja tukemalla sitä, että ne ovat sellaisten kauppaan liittyvien EU:n autonomisten kestävyystoimenpiteiden mukaisia, joilla torjutaan hiilidioksidipäästöjä ja haitallisia ympäristövaikutuksia ja edistetään ihmisoikeuksia; katsoo, että Global Gateway -strategiassa olisi pyrittävä varmistamaan EU:n vihreään siirtymään ja taloudelliseen turvallisuuteen tarvittavien kriittisten raaka-aineiden häiriönsietokykyiset toimitukset, otettava huomioon osallistava kehitys, varmistettava, että kauppakumppanit hyötyvät resurssien hyödyntämisestä paikallisen jalostuksen, osaamisen ja tietämyksen siirron kautta, ja tuotettava lisäarvoa paikallisyhteisöille; muistuttaa, että EU:n vihreän diplomatian mukaisesti Global Gateway -strategian olisi osaltaan edistettävä energiasiirtymää; kehottaa varmistamaan Global Gateway -strategian rahoituksen osalta yhteentoimivuuden EU:n normien, avointen menettelyjen sekä ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvien normien kanssa, muun muassa jatkuvan seurannan järjestelmien avulla;

Rahoitusvälineet

92. korostaa, että EU on toteuttanut kehitysrahoitustoimia ja takuupohjaisia investointitoimia jo paljon ennen Global Gateway -strategian käynnistämistä vuonna 2021, esimerkiksi Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussan kautta;

93. kehottaa komissiota tekemään Euroopan kestävän kehityksen rahastosta ja Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussasta vaikutustenarvioinnin, jonka olisi muodostettava perusta seuraavalle

Globaali Eurooppa -rahastolle, josta tuetaan Global Gateway -strategiaa seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä, ja toteaa, että arvioinnissa on myös mitattava edistymistä eriarvoisuuden vähentämisessä, inhimillisen kehityksen, osallisuuden ja saavutettavuuden parantamisessa sekä sosiaalisten ja ympäristönormien edistämisessä; vaatii, että kaikkien tulevien rahoitusvälineiden on perustuttava olemassa olevan rahoituksen perusteelliseen arviointiin; katsoo, että tarvitaan enemmän avoimuutta ja raportointia sekä parempia riskinhallinta- ja hallintorakenteita myös talousarvion nimikkeistön yksityiskohtaisuuden osalta; katsoo, että tekijät, jotka tällä hetkellä estävät eurooppalaisia pk-yrityksiä osallistumasta laajemmin Global Gateway -hankkeisiin, olisi poistettava, mutta toteaa, että on haasteita, jotka johtuvat rahoitusympäristön laajuudesta ja siitä, että keskeisiä yksityisen sektorin kumppaneita ovat monikansalliset yritykset;

94. korostaa osallistavan Team Europe -lähestymistavan merkitystä; kannustaa komissiota, EIP:tä, Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankkia ja kansallisia kehitysrahoituslaitoksia suunnittelemaan ja panemaan täytäntöön Global Gateway -strategian riskienvähentämisvälineitä ja tekemään niistä yksinkertaisempia ja ennakoitavampia ja toimimaan siten, että kaikkien jäsenvaltioiden myös niiden, joilla ei ole kansallisia kehitysrahoituslaitoksia, yrityksille annetaan aktiivisesti mahdollisuus osallistua; kannustaa myös tarjoamaan oikeasuhtaisia pääsyvaatimuksia ja räätälöityjä mahdollisuuksia pk-yrityksille sekä kehittämään erityisiä poliittisen riskin vakuutusjärjestelmiä Global Gateway -hankkeille;

95. korostaa kaupan- ja vienninedistämisvälineiden, kuten vientiluottolaitosten, takuiden, vakuutustuotteiden ja liikekumppanuuksien, merkitystä Global Gateway -välineistön olennaisena osana; kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan vientiluottolaitosten käytön, talousdiplomatian ja korkean tason poliittisten vierailujen koordinointia Team Europe -lähestymistavan mukaisesti, jotta helpotetaan eurooppalaisten yritysten, erityisesti pk-yritysten, viennin kestävyyttä ja niiden pääsyä markkinoille kumppanimaissa; kehottaa ottamaan käyttöön vankat takeet, joilla varmistetaan kansainvälisten sääntöjen, EU:n kehitystavoitteiden ja ihmisoikeuksia, ympäristöä, ilmastoa koskevaa avoimuutta ja velkakestävyyttä koskevien EU:n normien noudattaminen kaikilta osin;

96. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan kaikkien sellaisten toimien täyden avoimuuden, joihin liittyy Euroopan vientiluottolaitosten ja kehitysrahoituslaitosten yhteisiä tai koordinoituja toimia, myös julkaisemalla hankkeiden valintaperusteet, edunsaajat ja vaikutustenarvioinnit;

97. muistuttaa, että Euroopan investointipankin kehitysrahoitusosasto EIP Global on yksi Global Gateway -strategian keskeisistä

toteuttajista ja sen odotetaan näin ollen soveltavan hankkeissaan tiukimpia avoimuutta ja vastuuvelvollisuutta koskevia vaatimuksia; kehottaa komissiota ja täytäntöönpanokumppaneita asettamaan tähän liittyvät tiedot oikea-aikaisesti ja helposti saataville; kannustaa komissiota maksimoimaan yhteistyön EU:n pankkina toimivan EIP:n kanssa, mikä olisi otettava huomioon seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä; kehottaa Global Gateway -hankkeita täytäntöönpanevia kehitysrahoituslaitoksia, kuten EIP:tä, asettamaan kaikki hankkeisiin liittyvät velka-arviot julkisesti saataville; kehottaa jälleen EIP Globalia keskittymään tasapuolista ja kestävää kehitystä koskevaan ohjelmaan edunsaajamaissa;

98. korostaa, että sekarahoituksen ja muiden kuin markkinaehtoisten välineiden käyttöä on tarvittaessa lisättävä, jotta hankkeista tulee kaupallisesti kannattavia; suhtautuu myönteisesti EIP:n pyrkimyksiin edelleen maksimoida tehokkuutta ja virtaviivaistaa prosesseja muun muassa antamalla mahdollisuuksien mukaan keskinäistä tukea tiettyjen Team Europe -kumppaneiden kanssa;

99. kehottaa lisäksi arvioimaan, missä määrin virallisen kehitysavun resursseja voitaisiin ottaa käyttöön Global Gateway -strategian puitteissa EIP:n avustuksella, jotta voidaan myös erottaa selkeämmin toisistaan EU:n kilpailukykyä koskeva ohjelma, jota rahoitetaan muista kuin virallisen kehitysavun lähteistä, ja virallisesta kehitysavusta rahoitettava kehitysohjelma; huomauttaa, että uudet ja innovatiiviset teknologiat ja pk-yritykset tarvitsevat erityisiä rahoitusvälineitä ja että saatavilla olisi oltava avustuksia samoin kuin lainoja, riskiä vähentäviä välineitä ja mahdollisesti myös pääomaa;

100. muistuttaa, että EIP Globalin lisäksi Global Gateway -strategian toteuttamiseen osallistuvien muiden monenvälisten kehityspankkien on yhtä lailla noudatettava tiukkoja avoimuutta ja vastuuvelvollisuutta koskevia normeja; korostaa, että kaikkien Global Gateway -toimintoihin osallistuvien monenvälisten kehityspankkien olisi osoitettava kehitykseen liittyvä täydentävyys, vältettävä käytäntöjä, jotka lisäävät velkahaavoittuvuuksia kumppanimaissa, ja suunnattava rahoituksensa tasapuolisiin, kestäviin ja paikallisesti hyödyllisiin kehitystuloksiin; kehottaa komissiota huolehtimaan siitä, että näitä periaatteita noudatetaan poikkeuksetta;

°

° °

101. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle, neuvostolle ja komissiolle.